

# Gminny program wspierania rodziny na lata 2024-2026

## I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które winno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny. Dysfunkcjom tym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji oraz opiekunów świetlic środowiskowych, itp.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie.

Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

## II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Gietrzwałd.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gietrzwałdzie swoją działalnością obejmuje 6 902 mieszkańców zamieszkałych w 22 sołectwach, gdzie 20,6% stanowią dzieci (osoby w wieku przedprodukcyjnym w wieku 17 lat i mniej). Jak wynika z danych zawartych w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Gietrzwałd na lata 2021-2030” liczba ludności w gminie systematycznie wzrasta, czego głównym powodem jest napływ nowych mieszkańców na teren gminy. Jednocześnie obserwuje się tzw. „starzenie się” społeczeństwa, gdyż obserwowany jest systematyczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym oraz spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Tabela 1. Wybrane dane statystyczne dotyczące sytuacji społeczno - ekonomicznej w gminie

	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców gminy	6824	6838	6902
Liczba dzieci (do 18 r.ż.)	1447	1427	1425
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31 grudnia	182	118	85
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym:	147	138	129
- liczba osób w rodzinach	392	346	305
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	185	160	146
- liczba dzieci w rodzinach	395	372	332
Liczba rodzin korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	36	28	23
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia rodzicielskiego	31	20	22
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	30	19	15
- liczba dzieci w rodzinach	38	25	23
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych	bd	49	31
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	27	22	23
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	8	10	5
Liczba dzieci w rodzinach objętych asystenturą	18	29	18
Liczba dzieci/młodzieży z terenu gminy przebywających w pieczy zastępczej	10	7	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Gietrzwałdzie, Banku Danych Lokalnych GUS, Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego

Z przedstawionych informacji zawartych w powyższej tabeli 1 wynika, że z pomocy społecznej w 2022 roku skorzystało 305 osób, co stanowiło 4,4% wszystkich mieszkańców. W roku 2022, w stosunku do roku 2020 łączna liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 87 osób, natomiast liczba rodzin zmniejszyła się o 18.

Na przestrzeni lat obserwujemy również zmniejszającą się liczbę osób pobierających świadczenia rodzinne, tj. zasiłek rodzinny, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie, a także świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatek mieszkaniowy oraz stypendium szkolne i zasiłek szkolny. Wszystkie te świadczenia uzależnione są od sytuacji dochodowej rodziny, z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego, które uzależnione jest od otrzymywania zasiłku macierzyńskiego z ZUS (czyli jego zmniejszająca się liczba świadczy o tym, że coraz więcej kobiet po urodzeniu dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński, a co za tym idzie przed urodzeniem dziecka, pozostawała w zatrudnieniu).

Warto również zaznaczyć, że dużym wsparciem rodzin i dzieci jest świadczenie wychowawcze oraz jednorazowe świadczenie z programu „Dobry start”

Jak zostało wyżej wskazane, liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz różnego rodzaju świadczeń dla rodzin, w ostatnich latach maleje, co spowodowane jest przede wszystkim poprawą warunków finansowych i usamodzielnieniem się klientów ośrodka, a co za tym idzie przekraczaniem kryteriów dochodowych, kwalifikujących do pobierania świadczeń. Wskazują na to również dane z Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego, z których wynika, że na dzień 31.12.2020 r. zarejestrowanych było 182 osoby, a na dzień 31.12.2022 r. już tylko 85 osób.

Pomimo spadku bezrobocia i zwiększenia zatrudnienia mieszkańców gminy, najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są bezrobocie i ubóstwo (44%). Równie ważną przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (37%). W opinii asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu dzieci łączy się z takimi dysfunkcjami jak uzależnienia, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych, które wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Ważnym problemem rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka jest również niepełnosprawność i długotrwała choroba, które również powodują dysfunkcję wielu rodzin. Związane jest to najczęściej z niemożliwością podjęcia zatrudnienia, kosztami leczenia, a co za tym idzie pogorszeniem się sytuacji materialnej rodziny.

*Tabela 2. Główne powody korzystania z pomocy społecznej*

<b>Główne powody korzystania z pomocy społecznej</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
ubóstwo	82	73	57
bezrobocie	65	54	42
niepełnosprawność	50	46	40
długotrwała lub ciężka choroba	38	43	45
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	93	77	48
potrzeba ochrony macierzyństwa	32	25	25

*Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Gietrzwałdzie*

Działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw i wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu między innymi do oświaty, wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń życiowych.

W gminie Gietrzwałdu funkcjonują następujące instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gietrzwałdzie, gdzie realizowana jest praca socjalna, wspieranie materialne rodzin z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, a także zapewnienie pomocy w formie asystenta rodziny.
2. Placówki oświatowe: ZSP w Biesalu, ZSP w Gietrzwałdzie, ZSP w Sząbruku, gdzie prowadzona jest działalność edukacyjno – wychowawcza, wsparcie pedagogiczne, psychologiczne.
3. Centrum Kulturalno – Biblioteczne w Gietrzwałdzie wraz z Domem Kultury w Biesalu i w Sząbruku, a także świetlice wiejskie, gdzie prowadzona jest działalność edukacyjno – wychowawcza.
4. Zespół Interdyscyplinarny – wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy.
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowywanie dzieci, młodzieży, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.

Kwestią priorytetową w placówkach oświatowych jest zapewnienie dzieciom i młodzieży pełnowartościowych posiłków w szkolnych stołówkach. Dożywianie realizowane jest w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. W 2020 r. z programu skorzystało 95 dzieci, w 2021 r. 56 dzieci (z powodu zamknięcia szkół i przedszkoli, w związku z pandemią koronawirusa, świadczenie to zostało zastąpione wypłatą pieniężnych zasiłków celowych), a w 2022 r. 66 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu na dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu go poza rodziną biologiczną.

W 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało 10 dzieci. GOPS w Gietrzwałdzie współpracuje z rodzinami biologicznymi, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Działania Ośrodka polegają na dokonaniu diagnozy sytuacji rodziny i na jej podstawie sporządzeniu planu pracy z rodziną. Plan pracy jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przydzielane jest również wsparcie w formie asystenta rodziny (na wniosek pracownika socjalnego, na wniosek instytucji zewnętrznej np. szkoły lub na podstawie postanowienia sądu). W ośrodku zatrudniony jest jeden asystent rodziny, który w 2022 r. wspierał 5 rodzin, w których przebywało 18 dzieci (w 2020 r. 8 rodzin i 18 dzieci, w 2021 r. 10 rodzin i 29 dzieci).

### III. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin

Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Gietrzwałd na lata 2024-2026 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. 2023 poz. 1426 ze zm.). Zgodnie z art. 176 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. Ponadto działania dotyczące wsparcia rodziny regulowane są także innymi aktami prawnymi, w tym:

- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. 2023 poz. 901 ze zm.),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz.U. 2021 poz. 1249 ze zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1359 ze zm.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109),
- Ustawę z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 204 z póź. zm.),
- Ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151,
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Gietrzwałd na lata 2021-2030, jak również Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Olsztyńskim na lata 2016-2025. Zgodny jest także z Warmińsko-Mazurskim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2027, którego celem głównym jest wzmocnienie funkcjonowania rodzin, systemu pieczy zastępczej oraz adopcji w województwie warmińsko-mazurskim

Gminny program wspierania rodziny w gminie Gietrzwałd na lata 2024 – 2026 jest ściśle powiązany z Gminnym programem przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2030.

### IV. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"><li>– Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny.</li><li>– Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny.</li><li>– Funkcjonowanie na terenie powiatu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Olsztynie i Ośrodka Interwencji Kryzysowej Caritas w Olsztynie.</li><li>– Rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>– Bezrobocie i bierność zawodowa.</li><li>– Ubóstwo.</li><li>– Wysokie koszty utrzymania rodzin.</li><li>– Ograniczona liczba miejsc w przedszkolu.</li><li>– Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę.</li><li>– System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń socjalnych i innych świadczeń dla rodzin, szczególnie rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego).</li></ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe).</li> <li>- Profesjonalna praca służb pomocy społecznej.</li> <li>- Oferty sportowe i baza lokalowa (szkolne sale sportowe, boiska ORLIK).</li> <li>- Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy.</li> <li>- Oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły.</li> <li>- Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy.</li> <li>- Funkcjonowanie domów kultury na terenie gminy.</li> <li>- Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.</li> <li>- Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego z terapeutą uzależnień.</li> <li>- Funkcjonowanie Maryjnego Centrum Pomocy Rodzinie .</li> <li>- Zatrudnianie Asystenta Rodziny.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Wzrost liczby zadań zlecanych samorządom gminnym.</li> <li>- Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.</li> <li>- Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.</li> <li>- Utrudniony dostęp do specjalistycznej służby zdrowia.</li> <li>- Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych.</li> <li>- Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.</li> <li>- Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci.</li> <li>- Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy.</li> <li>- Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. psycholog, psychiatra, zwłaszcza dziecięcy itp.).</li> </ul>
<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Polityka państwa przyjazna rodzinom.</li> <li>- Rozwijający się rynek pracy w gminie i okolicy.</li> <li>- Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych.</li> <li>- Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych.</li> <li>- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym.</li> <li>- Ustanawianie rodzin wspierających.</li> <li>- Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny.</li> <li>- Rozwój wolontariatu.</li> <li>- Możliwość tworzenia Klubów Dziecięcych.</li> <li>- Edukacja rodziców.</li> <li>- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.</li> <li>- Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.</li> <li>- Większa aktywność organizacji pozarządowych.</li> <li>- Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”.</li> <li>- Wzrost kosztów utrzymania rodzin.</li> <li>- Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia).</li> <li>- Zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.</li> <li>- Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz roszczeniowe podejście do pomocy społecznej.</li> <li>- Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych.</li> <li>- Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację, wychowanie i pomoc społeczną.</li> <li>- Wymogi zachowywania standardów w sprawie zakładania żłobków, Klubów Dziecięcych.</li> <li>- Ograniczone środki finansowe na zatrudnianie asystentów rodziny.</li> <li>- Ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.</li> <li>- Niska świadomość problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.</li> <li>– Możliwość sprawowania opieki przez dziennego opiekuna lub nianię.</li> </ul>	
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

## V. Cele główne i szczegółowe

### Cel główny programu:

Rozwijanie spójnego i kompleksowego systemu wspierania rodzin w gminie Gietrzwałd, w szczególności rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

### Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem oraz podejmowanie działań profilaktycznych.
2. Wspieranie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji sojalno - bytowej.
3. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, w tym przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
5. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwianie im powrotu do rodziny biologicznej.

<b>Cel 1: Diagnozowanie i monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem oraz podejmowanie działań profilaktycznych</b>		
<b>Zadanie</b>	<b>Realizatorzy/ partnerzy</b>	<b>Wskaźniki monitoring</b>
1. Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach przeżywających trudności, w tym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	GOPS	Liczba wywiadów środowiskowych Liczba rodzin objętych pracą socjalną
2. Zwiększanie znaczenia roli asystenta rodziny w procesie wspierania rodziny	GOPS	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny oraz liczba rodzin objęta opieką asystenta rodziny
3. Umożliwianie podnoszenia kompetencji zawodowych przez osoby zajmujące się wspieraniem rodziny, w tym przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny oraz podejmowanie działań zapobiegających zjawisku wypalenia zawodowego	GOPS Oświata Policja	Liczba osób podnoszących kompetencje zawodowe Liczba szkoleń, konferencji i warsztatów

4. Integrowanie i koordynowanie działań służb działających na rzecz dziecka i rodziny oraz rozwijanie ich współpracy	GOPS Oświata Policja UG Gietrzwałd PCPR Sąd Rodzinny	Liczba podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny
5. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz rozwijanie wolontariatu na rzecz wspierania dziecka i rodziny	Organizacje pozarządowe, Wolontariusze	Liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w działania na rzecz dzieci i rodzin Liczba rodzin lub dzieci objętych wsparciem Liczba zaangażowanych wolontariuszy Liczba rodzin objętych wsparciem wolontariuszy
6. Organizowanie różnorodnych form wsparcia mających na celu wzrost społecznej świadomości znaczenia rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania (szkoły dla rodziców, grupy wsparcia dla rodzin, treningi kompetencji rodzicielskich itp).	GOPS CKB UG Gietrzwałd GKRPA	Liczba zorganizowanych form wsparcia oraz liczba osób w nich uczestniczących.
7. Podejmowanie współpracy z placówkami służby zdrowia celem zapobiegania i niwelowania zagrożeń zdrowotnych dzieci.	GOPS Oświata	Liczba podjętych działań i liczba osób objętych działaniem.
8. Inicjowanie działań przeciwdziałających uzależnieniom, agresji, przestępczości i demoralizacji	GOPS Oświata GKRPA Policja	Liczba podjętych działań i liczba osób objętych działaniami

<b>Cel 2: Wspieranie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji socjalno - bytowej.</b>		
<b>Zadanie</b>	<b>Realizatorzy/ partnerzy</b>	<b>Wskaźniki monitoring</b>
1. Informowanie o możliwych formach wsparcia dla rodzin z dziećmi na terenie gminy oraz udzielanie należnych świadczeń rodzinom wychowującym dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami	GOPS UG Gietrzwałd	Liczba rodzin objętych wsparciem
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia np. dodatku mieszkaniowego, świadczenia rodzinnego, funduszu alimentacyjnego, stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego, świadczeń z pomocy społecznej, itp	GOPS UG Gietrzwałd	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą



3. Objęcie programem osłonowym w zakresie dożywiania wszystkich członków rodziny, w szczególności dzieci w formie gorącego posiłku	GOPS	Liczba osób korzystających z posiłków.
4. Działania aktywizujące społecznie i zawodowo na rzecz rodzin, w których członkowie rodziny pozostają bez pracy (informowanie o odbywających się kursach zawodowych, stażach, projektach, pomoc w poszukiwaniu pracy itp.)	GOPS UG Gietrzwałd Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia i formy udzielonej pomocy.
5. Rozwijanie w gminie mieszkalnictwa komunalnego, w tym socjalnego.	UG Gietrzwałd	Liczba mieszkań komunalnych, w tym socjalnych
6. Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia	UG Gietrzwałd GOPS	Liczba osób, które otrzymały wsparcie
6. Zapewnienie osobom i rodzinom niezbędnego ubrania, sprzętu gospodarstwa domowego, żywności	GOPS Organizacje pozarządowe	Liczba osób i rodzin, które skorzystały z pomocy
7. Pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	GOPS PCPR Organizacje pozarządowe Służba zdrowia	Liczba osób, które uzyskały wsparcie
8. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji ustawy „Za Życiem”	GOPS	Liczba rodzin korzystająca z tej formy pomocy.

<b>Cel 3: Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, w tym przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji</b>		
<b>Zadanie</b>	<b>Realizatorzy/ partnerzy</b>	<b>Wskaźniki monitoring</b>
1. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny	GOPS	Liczba zatrudnionych asystentów Liczba rodzin i dzieci objętych usługą asystenta rodziny
2. Praca socjalna promująca właściwe wzorce rodziny.	GOPS	Liczba pracowników socjalnych Liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną
3. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	GOPS	Liczba rodzin objętych wsparciem

4. Zapewnienie dostępu do różnych form wsparcia rodzinom dotkniętym różnego rodzaju problemami opiekuńczo – wychowawczymi, uzależnieniami czy przemocą.	GOPS GKRPA Oświata Zespół interdyscyplinarny	Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego, m.in. psychologicznego, prawnego Liczba specjalistów realizujących wsparcie Liczba godzin realizowanego wsparcia
6. Organizacji zajęć pozalekcyjnych	CKB Oświata	Liczba świetlic Liczba prowadzonych zajęć Liczba dzieci uczęszczająca na zajęcia pozalekcyjne
7. Tworzenie i prowadzenie grup wsparcia	GOPS GKRPA Organizacje pozarządowe	Liczba grup wsparcia. Liczba osób uczęszczających na grupy wsparcia
8. Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, szkoły dla rodziców, warsztatów, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej.	GOPS PCPR Oświata Organizacje pozarządowe CKB	Liczba szkoleń, warsztatów itp. Liczba osób objętych wsparciem w formie poradnictwa, konsultacji.
9. Wzmacnianie więzi i integracja rodzin z dziećmi, poprzez organizację świąt, np. Dnia Matki, Babci, Seniora, Rodziny, itp.	UG Gietrzwałd Oświata CKB Organizacje pozarządowe GOPS	Liczba zorganizowanych działań

<b>Cel 4: Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży</b>		
<b>Zadanie</b>	<b>Realizatorzy/ partnerzy</b>	<b>Wskaźniki monitoring</b>
1. Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.	GOPS Oświata Policja Zespół interdyscyplinarny GKRPA	Liczba założonych NK, w tym w rodzinach z dziećmi Liczba posiedzeń grup roboczych ZI Liczba spraw skierowanych z grup roboczych ZI do GKRPA Liczba interwencji
2. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie ich do podjęcia leczenia/terapii, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	GOPS Policja GKRPA	Liczba spraw skierowanych do GKRPA Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia
3. Organizowanie form aktywnego spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży oraz rodzin z dziećmi	GOPS CKB Oświata GKRPA Organizacje pozarządowe	Formy spędzania czasu wolnego Liczba dzieci biorących udział

4. Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych itp.	GOPS CKB Oświata GKRPA Organizacje pozarządowe UG Gietrzwałd	Liczba zorganizowanych przedsięwzięć
5. Działania edukacyjne na rzecz przeciwdziałania przemocy	GOPS Oświata CKB GKRPA	Liczba podjętych działań Liczba uczestników
6. Realizowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych, m.in. współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego	CKB Oświata GOPS GKRPA	Liczba programów Liczba zrealizowanych form wypoczynku letniego i zimowego
7. Kampanie społeczne dotyczące przeciwdziałania przemocy i uzależnienia	GOPS UG Gietrzwałd PCPR Zespół interdyscyplinarny Policja Oświata Organizacje pozarządowe	Liczba przeprowadzonych kampanii Liczba osób/uczestników kampanii
8. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami w szczególności poprzez profilaktykę, edukację oraz wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych		Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Liczba rodzin korzystających z pomocy. Liczba osób, które podjęły i ukończyły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart, w tym rodzin z dziećmi. Liczba grup diagnostyczno – pomocowych.
9. Działalność informacyjno - edukacyjna, w tym propagowania idei wolontariatu i innych form aktywności społecznej	UG Gietrzwałd GOPS GKRPA PCPR Oświata Organizacje pozarządowe	

10. Współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom	UG Gietrzwałd GOPS GKRPA PCPR Zespół interdyscyplinarny Policja Oświata Organizacje pozarządowe Sąd Rejonowy Kuratorzy	Liczba podjętych wspólnych działań, w tym edukacyjnych Liczba osób objętych działaniami
11. Udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, studiach itp pracowników instytucji wspierających rodzinę.	GOPS GKRPA PCPR CKB Oświata Organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających ze szkoleń Liczba szkoleń, warsztatów itp.

**Cel 5: Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwianie im powrotu do rodziny biologicznej**

<b>Zadanie</b>	<b>Realizatorzy/ partnerzy</b>	<b>Wskaźniki monitoring</b>
1. Współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej	GOPS	Liczba osób umieszczona w pieczy zastępczej Wysokość środków przeznaczona na pokrycie kosztów pobytu osób umieszczonych w pieczy zastępczej
2. Współpraca asystenta rodziny i pracownika socjalnego z rodziną biologiczną i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie opracowywania planu pracy zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	GOPS PCPR Koordynatorzy pieczy zastępczej Placówki Opiekuńczo-wychowawcze Rodziny zastępcze	Liczba opracowanych planów Liczba dzieci powracanych do rodzin biologicznych Liczba dzieci i rodzin objętych współpracą
3. Udział asystenta rodziny i pracownika socjalnego w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej	Organizator pieczy zastępczej Placówki opiekuńczo – wychowawcze	Liczba spotkań Liczba raportów z oceny
3. Motywowanie rodzin biologicznych do utrzymywania kontaktów z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej oraz motywowania rodziców biologicznych do włączania się w proces decydowania o sprawach istotnych dla dziecka	GOPS	Liczba rodzin biologicznych utrzymujących regularny kontakt z dzieckiem umieszczonym w pieczy

4. Podejmowanie ścisłej współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	GOPS PCPR Koordynatorzy pieczy zastępczej Placówki Opiekuńczo-wychowawcze Rodziny zastępcze	Liczba podmiotów współpracujących na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej
5. Prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych	GOPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalną Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej Liczba rodzin, w których nie doszło do odebrania dzieci
9. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie (z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej) w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej	GOPS PCPR GKRPA Oświata	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
10. Współpraca instytucji w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem.	GOPS Sąd Rejonowy Kurator GKRPA Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego PCPR Oświata Policja Organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem.
12. Finansowanie kosztów pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające	GOPS	Liczba rodzin

## VI. Monitoring

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Na bieżąco sprawowany będzie nadzór nad realizacją programu i podejmowanie niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

Monitoring Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały okres trwania programu. W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gietrzwałdzie przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego realizacji.